

*Тарасова К. І., Піскун А. В.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
e-mail: kvett@rambler.ru
e-mail: piskunav2016@gmail.com*

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНОГО НАВЧАННЯ

Педагогічні технології представляють собою системний метод створення, застосування й визначення всього процесу навчання та засвоєння знань, з урахуванням технічних і людських ресурсів, а також їх взаємодії, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти [1, с. 331]. Спираючись на це визначення, науковці, яких турбують питання сутності зазначеного поняття, пропонують його власні численні трактування. Незважаючи на всю різноманітність дефініцій, дослідники зазвичай оперують цим терміном як провідною категорією педагогіки, що пов'язано зі спробами розробити продуктивні педагогічні технології для підвищення ефективності навчання [2, с. 22].

З огляду на це, постає проблема вибору оптимальних педагогічних технологій, які забезпечать ефективність навчання в закладах вищої освіти (ЗВО) для досягнення високого рівня якості вищої освіти в умовах створення парадигми студентоцентричного навчання.

Студентоцентризм є складним, багатогранним явищем, комплексна характеристика якого має врахувати як мінімум чотири обставини:

- 1) студентоцентризм як активна реакція середовища ЗВО на потреби ринку праці та на потребу формування новітніх компетенцій;
- 2) студентоцентризм як відповідальність за створення умов отримання високих результатів навчання та найсучасніших компетентностей;
- 3) студентоцентризм як концентрація зусиль на врахуванні індивідуальних здатностей студентів;

4) студентоцентризм як модель розвитку освіти, за якої студент становиться суб'єктом освітньої діяльності замість об'єкту, перетворюючись на активного учасника науково-освітнього процесу.

У практиці педагогічної технології студентоцентризм – це новий рівень індивідуалізації навчання, що проявляється у наявності індивідуальних навчальних планів та їх варіативності; можливості обрати декілька сертифікаційних програм, індивідуалізація самостійної роботи та проведення індивідуально-консультативних занять, індивідуалізація підготовки за навчальними планами із поглибленою науковою та освітньою складовою.

Засади студентоцентризму пов'язані із впровадженням нової системи менеджменту в ЗВО; застосуванням індивідуальних навчальних планів; змінами в організації навчального процесу; створенням репозитарію робіт викладачів; введенням інституту сертифікаційних програм; запровадженням нової системи оцінювання; використанням електронного журналу; складанням карт самостійної роботи студентів; видачею додатку до диплому європейського взірця; розвитком дистанційного навчання; введенням у практику паспортів наук і дисциплін; формуванням навчальних планів і програм на засадах компетентнісного і міждисциплінарного підходів.

Перелічені нововведення забезпечують повне впровадження загальноновизнаних принципів педагогічних технологій студентоцентричного навчання, основними з яких є:

- повага до різноманітності особистих якостей студентів та їх потреб, роблячи можливими гнучкі траєкторії навчання;
- врахування та використання різних способів надання освітніх послуг;
- гнучке використання різноманітних педагогічних методів;
- регулярне оцінювання та коригування способів надання освітніх послуг;
- заохочення відчуття автономності у студентів;
- сприяння взаємної поваги у стосунках «студент-викладач»;

➤ наявність належні процедури для розгляду скарг студентів.

Оцінювання студентів виступає центром студентоцентричної моделі навчання. Так, на думку Пола Рамсдера «оцінювання і є освітньою програмою» [3]. Саме від того, як сформоване оцінювання залежить навчання студента, і саме тому оцінювання варто розглядати як найважливіший елемент системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Оцінювання як складова системи забезпечення якості має на меті забезпечення студенту можливості досягнення бажаних результатів навчання, кількісну оцінку ступеня досягнення результатів, розвиток у студентів уміння самооцінювання.

У найзагальнішій класифікації оцінювання можна поділити на:

- *нормативне*, яке має на меті дати можливість студенту відстежувати свій прогрес у навчанні та виявити напрями його подальшого вдосконалення;
- *сумативне*, яке оцінює ступінь досягнення бажаних результатів навчання в рамках навчальної дисципліни, модуля чи освітньої програми в цілому.

Студентоцентрична модель навчання формується на перетині трьох ключових процедур освітнього процесу: функціонування ефективного освітнього оточення, взаємодії викладачів і студентів та залученням студентів у ці процесі. Тому вдосконалення процедур розроблення освітніх програм і модернізація системи оцінювання є необхідною умовою трансформації педагогічних технологій навчання у вітчизняних ЗВО відповідно до принципів студентоцентризму.

Список використаних джерел:

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
2. Бугрій О. Сутність поняття «педагогічні технології». К.: Вища школа, 2007. №1. С. 20-25.
3. Paul Ramsden. Learning to Teach in Higher Education. London: Routledge Falmer. 2003. 272 p.